

Løsningsforslag tilleggsoppgave T-7.5

Når vi legger hovedtallene fra årsbudsjettene til Pias Sjøsprøyt AS som inndata i ferdigmodellen Regnskapsanalyse får vi disse beregningene:

Regnskapsanalyse for Pias Sjøsprøyt AS

Resultatregnskap	Regnskap for 2014	Regnskap for 2013	Endring	Endring i %
Salgsinntekt	36 000 000	34 000 000	+2 000 000	+5,9 %
Annen driftsinntekt				
Sum driftsinntekter	36 000 000	34 000 000	+2 000 000	+5,9 %
Varekostnad	24 480 000	22 100 000	+2 380 000	+10,8 %
Beholdningsendringer				
Lønnskostnad	6 500 000	6 100 000	+400 000	+6,6 %
Av- og nedskrivning	1 300 000	1 000 000	+300 000	+30,0 %
Andre driftskostnader	2 800 000	2 850 000	-50 000	-1,8 %
Sum driftskostnader	35 080 000	32 050 000	+3 030 000	+9,5 %
Driftsresultat	920 000	1 950 000	-1 030 000	-52,8 %
Finansinntekt (renteinntekt o.l.)	45 000	35 000	+10 000	+28,6 %
Finanskostnad (rentekostnad o.l.)	320 000	300 000	+20 000	+6,7 %
Ordinært resultat før skattekostnad	645 000	1 685 000	-1 040 000	-61,7 %
Skattekostnad på ordinært resultat	174 000	303 300	-129 300	-42,6 %
Ordinært resultat	471 000	1 381 700	-910 700	-65,9 %
Ekstraordinær inntekt				
Ekstraordinær kostnad				
Skattekostnad på ekstraordinært resultat				
Årsresultat	471 000	1 381 700	-910 700	-65,9 %

Balanse	Regnskap for 2014	Regnskap for 2013	Endring	Endring i %	Inngående balanse 2013
Eiendeler					
Sum anleggsmidler	12 000 000	13 400 000	-1 400 000	-10,4 %	11 000 000
Sum omløpsmidler	6 165 000	5 720 000	+445 000	+7,8 %	5 130 000
Varer	3 800 000	3 500 000	+300 000	+8,6 %	3 100 000
Kundefordringer	1 875 000	1 860 000	+15 000	+0,8 %	1 600 000
Sum eiendeler	18 165 000	19 120 000	-955 000	-5,0 %	16 130 000
Egenkapital og gjeld					
Sum egenkapital	5 400 000	5 000 000	+400 000	+8,0 %	4 700 000
Sum langsiktig gjeld	8 000 000	7 600 000	+400 000	+5,3 %	6 200 000
Sum kortsiktig gjeld	4 765 000	6 520 000	-1 755 000	-26,9 %	5 230 000
Leverandørgjeld					
Sum gjeld	12 765 000	14 120 000	-1 355 000	-9,6 %	11 430 000
Sum egenkapital og gjeld	18 165 000	19 120 000	-955 000	-5,0 %	16 130 000

Nøkkeltall lønnsomhet	Totalkapitalrentabilitet	Egenkapitalrentabilitet før skatt	Egenkapitalrentabilitet etter skatt	Bruttofortjeneste	Resultatgrad (%)	Driftsmargin (resultatet av driften i %)	Kapitalens omløpshastighet	Gjennomsnittlig gjeldsrente
Nøkkeltall fra regnskapet for 2014	5,2 %	12,4 %	9,1 %	32,0 %	2,7 %	2,6 %	1,9	2,4 %
Nøkkeltall fra regnskapet for 2013	11,3 %	34,7 %	28,5 %	35,0 %	5,8 %	5,7 %	1,9	2,3 %

Nøkkeltall likviditet	Likviditetsgrad 1 i %	Likviditetsgrad 2 i %	Arbeidskapital i kr	Arbeidskap. i % av oms.	Gj.sn. omløpsfart varelager	Gj. snittlig lagringstid	Gj. sn. kred. tid kunder	Gj. sn. kred. tid leverand.
Nøkkeltall fra regnskapet for 2014	129,4 %	49,6 %	1 400 000	3,9 %	7	54	15	
Nøkkeltall fra regnskapet for 2013	87,7 %	34,0 %	-800 000	-2,4 %	7	54	15	

Nøkkeltall finansiering	Egenkapitalprosent	Gjeldsgrad i %	Langsiktig gjeldsandel %	Kortsiktig gjeldsandel %	Langs. lagerfinansiering	Finansieringsgrad i %
Nøkkeltall fra regnskapet for 2014	29,7 %	236,4 %	44,0 %	26,2 %	36,8 %	89,6 %
Nøkkeltall fra regnskapet for 2013	26,2 %	282,4 %	39,7 %	34,1 %	-22,9 %	106,3 %

Kommentarer:

Lønnsomhet

Lønnsomheten har sunket kraftig i 2014 i forhold til året før. Salgsinntektene har økt med 5,9 %, mens varekostnaden har økt med hele 10,8 %. Bruttofortjenesten har gått ned fra 35 % til 32 %. I kroner har varekostnaden økt med 380 000 mer enn salgsinntektene slik at

bruttofortjenesten har gått ned også i kroner – til tross for en omsetningsøkning på kr 2 000 000.

Årsaker til synkende bruttofortjeneste kan ligge på inntekts- og/eller varekostnadssiden, og skyldes pris- eller mengdeendringer. Det kan også skyldes en uheldig endring av produktsammensetningen hvor produktgrupper som gir lavere bruttofortjeneste enn andre, har stått for en større andel av omsetningen. Innkjøpsprisene kan ha steget uten at bedriften har fått kompensert dette gjennom tilsvarende økte salgspriser. Bedriften kan ha feilberegnet markedet og har måttet sette prisene ned for å øke salget.

Kan salgsnedgangen skyldes værmessige eller konjunkturbestemte forhold? Hvordan har utviklingen vært i resten av bransjen? Oppgaven gir ikke opplysninger om dette.

Bedriften bør vurdere tiltak for å bedre bruttofortjenesten. Kan varekostnaden reduseres gjennom nye innkjøpsavtaler, skifte av leverandører, tiltak mot svinn? Kan prisene på enkelte produkter settes opp? Kan bedriften finne mer lønnsomme produkter å satse på? Kanskje flere ben å stå på?

Lønnskostnaden har økt med 6,6 %. Det kan ha naturlige årsaker som økte åpningstider og høye tillegg i tariffoppgjøret. Det kan også skyldes økt fravær eller eventuelt dårlig organisering av arbeidet som har gitt økt overtid og vikarutgifter. Bedriften bør finne årsaker til økningen og eventuelt sette inn tiltak.

Andre driftskostnader har gått ned. Det ser ut som bedriften allerede er i gang med kostnadsbesparende tiltak. Kan den ha kuttet for sterkt i markedsføringskostnadene?

Nøkkeltallene for driftsmargin og resultatgrad viser mer enn halvering i forhold til året før. Totalrentabiliteten er redusert fra 11,2 % i 2013 til 5,2 % i 2014. 5,2 % er over risikofri markedsrente, men dekker neppe nødvendig risikotillegg. Egenkapitalrentabiliteten har sunket betydelig, fra 34,7 % til 12,4 %. Den er høyere enn totalrentabiliteten, siden totalrentabiliteten er dobbelt så stor som gjennomsnittlig gjeldsrente. Lønnsomheten, vurdert i forhold til utviklingen, alternativ avkastning og risiko er neppe tilfredsstillende.

Finansiering og likviditet

Vi sammenlikner nøkkeltallene for finansiering og likviditet med de kravene det er vanlig å stille.

Et minstekrav til finansiering er at alle anleggsmidlene er langsiktig finansiert. Det betyr at arbeidskapitalen er positiv. I Pia Sjøsprøyt AS er anleggsmidlene langsiktig finansiert per 31.12.2014, men ikke i slutten av forrige år. Finansieringsgrad 1 (AN/LK, skal være < 100 %) er 89,6 % og arbeidskapitalen er positiv.

Arbeidskapitalen bør utgjøre 50 – 100 % av varebeholdningen. Nøkkeltallet langsiktig lagerfinansiering utgjør bare 36,8 % i slutten av 2014, men det er en tydelig forbedring fra året før da det var negativt (- 22,9 %).

Bedriften har erstattet en del KG med LG i løpet av året. Dette har forbedret finansieringen.

Egenkapitalandelen gir uttrykk for bedriftens soliditet, dvs. evne til å tåle tap. Normen for egenkapitalen settes gjerne til 30 – 40 %. Hva som er forsvarlig egenkapital avhenger av ulike forhold, bl.a. risiko, som varierer fra bedrift til bedrift.

Av et årsoverskudd på kr 471 000 i 2014 er hele kr 400 000 satt av til annen egenkapital. Det har ført til at egenkapitalandelen har økt fra 26,2 % til 29,6 %.

Likviditet gir uttrykk for bedriftens evne til å betale regninger etter hvert som de forfaller. Likviditetsgrad 1 har gått opp fra 87,7 % i 2013 til 129,4 %. Normen er riktignok 200 %, men den regnes som relativt streng. Gjennomsnittet for aksjeselskaper på fastlands-Norge ligger på rundt 130 %. Likviditetsgrad 2 på 49,6 % ligger godt under normen på 100 %, men viser en markant bedring fra året før (34%). Vi kan ikke vurdere bedriftens betalingsevne ut fra likviditetsgradene alene. Vi kjenner bl.a. ikke til om bedriften har tilgang til en kassekredittordning.

Konklusjon

Pia Sjøsprøyt AS har lav lønnsomhet i 2014. Årsresultatet har falt med hele 65,9 %, fra kr 1 381 700 i 2013 til kr 471 000 i 2014. Alle nøkkeltallene for lønnsomhet peker tydelig nedover.

Bedriftens finansiering og likviditet er ennå ikke helt tilfredsstillende, men på disse områdene er det gjennomført forbedringstiltak i løpet av året. Her går utviklingen rett vei.

Vårt råd til bedriften er å fokusere på tiltak som får bruttofortjenesten opp igjen. Fallet i lønnsomhet viser at virksomheten er forbundet med ikke ubetydelig risiko. Bedriften bør vurdere å endre/utvide produktspekteret og øke egenkapitalen gjennom selvfinansiering årene fremover.